

دیالیز

دیالیز نوعی درمان است که در مواقعی که کلیه ها قادر به تأمین نیازهای بدن نباشند از آن استفاده می شود. زمانی که ۸۰ تا ۹۰ درصد عملکرد کلیه ها از بین برود دیالیز انجام می شود.

دیالیز چه کارهایی انجام می دهد ؟

۱. مواد زائد : نمک و آب بدن را دفع می کند.
  ۲. سطح سدیم ، پتاسیم و بی کربنات را در خون تنظیم می کند.
  ۳. به تنظیم فشار خون کمک می کند.
- دیالیز در کسانی که نارسایی مزمن کلیوی دارند، بیماری کلیوی را بهتر نمی کند و این افراد باید برای تمام عمر دیالیز شوند مگر این که برای آن ها پیوند کلیه انجام شود.
- نکته : بعضی از انواع نارسایی های حاد کلیوی با درمان بهبود می یابد و دیالیز تنها برای دوره کوتاهی (تا بهتر شدن عملکرد کلیه) استفاده می شود.

هر جلسه دیالیز چه مدت طول می کشد ؟

معمولاً هر جلسه دیالیز خونی ۴ ساعت طول می کشد و سه بار در هفته انجام می شود.

عوارض:

۱. ایجاد عفونت، تشکیل لخته و آسیب رگ در فیستول
۲. ها خصوصاً در انواع آن ها مثل رگ مصنوعی
۳. اختلال در آهنگ ضربان قلب (به دلیل تغییرات سریع در میزان برخی مواد در خون مثل پتاسیم)
۴. افت فشار خون
۵. کم خونی
۶. نرمی استخوان
۷. گرفتگی عضلات
۸. آلودگی به ویروس هپاتیت B و C
۹. خونریزی داخلی (به دلیل استفاده از هپارین)
۱۰. مشکلات روانی مثل افسردگی و اضطراب
۱۱. سوء تغذیه
۱۲. خارش
۱۳. تب و لرز
۱۴. ریزش مو (بعضی افراد که تازه شروع به دیالیز می کنند ممکن است دچار ریزش مو شوند. این حالت موقتی است و پس از چند ماه موها مجدداً رشد می کند).

بعضی از عوارض مهم عبارتند از :

افت فشار خون :

یکی از عوارض دیالیز خونی بوده و علل ایجاد کننده آن شامل :

- انتقال زیاد و سریع مایعات از بدن بیمار در طی دیالیز
- افزایش زیاد وزن در بین جلسات دیالیز
- کوتاه بودن مدت دیالیز
- تغییرات غلظت سرم خون در طی دیالیز
- غذا خوردن حین دیالیز
- کم خونی
- مصرف داروهای پایین آورنده فشار خون می باشد.

علائم افت فشار خون :

۱. سردرد خفیف و احساس سبکی سر
۲. حالت تهوع و استفراغ
۳. گرفتگی عضلات
۴. گیجی، اضطراب و بی قراری
۵. تعریق و تپش قلب

نکته : گاهی اوقات افت فشار خون بدون علامت است.

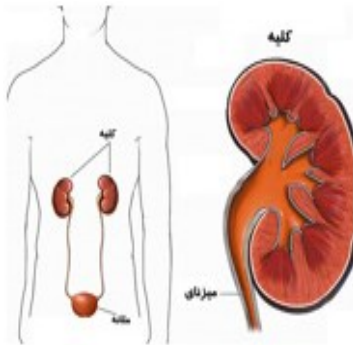
پیشگیری :

۱. در فواصل بین دو دیالیز افزایش وزن خود را محدود کنید. (افزایش وزن باید کمتر از یک کیلوگرم در روز باشد).
۲. اگر داروی ضد فشار خون می خورید، آن را بعد از دیالیز مصرف کنید نه قبل از آن .

مرکز آموزشی درمانی قلب شهید دکتر چمران

دیالیز چیست؟

تهیه کنندگان:

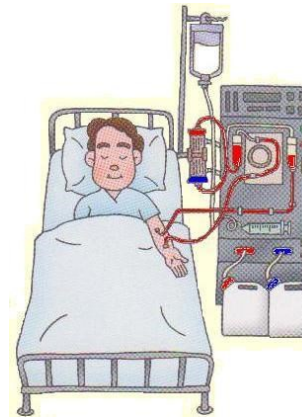
نفسه السادات صائب (پرستار دیالیز)

واحد آموزش سلامت

تایید کننده:

دکتر نوشین هاشمی (متخصص نفرولوژی)

کد پمفلت: B/۲۰/۰۰

منابع:

۱. کتاب پرستار و دیالیز، تألیف بهنام هوشیاری

پور

شماره تماس در صورت داشتن هرگونه سؤال:

(داخلی ۳۰۰) ۴-۳۲۶۰۰۹۶۱ (۰۳۱)

www.chamran.mui.ac.ir

۳. از غذا یا قند خوراکی در طی دیالیز استفاده نکنید.
  ۴. به گونه ای بخوابید که پاها بالاتر از سر قرار گیرد.
  ۵. در طول روز سعی کنید از موادی که باعث افت فشار خون می شود؛ استفاده نکنید.
- شما ممکن است در طول روز و برای چند ساعت بعد از دیالیز احساس سردرد و تهوع داشته باشید که این علائم شدید نبوده و یا استراحت؛ خواب؛ داروهای مسکن و ضد استفراغ برطرف می شود.

گرفتگی عضلات:

یکی از عوارض دیالیز خونی بوده و علل ایجاد کننده آن عبارت است از:

- افت فشار خون
- کاهش منیزیم
- کاهش کلسیم
- کاهش ویتامین ای

پیشگیری از گرفتگی عضلات:

مصرف چربی را کاهش دهید چون سبب افزایش دفع و کاهش جذب منیزیم می شود.

۱. میزان قند مصرفی را کم کنید.
۲. مصرف نوشابه را کم و یا قطع کنید زیرا ذخیره کلسیم و منیزیم بدن را کم می کند.